

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 9530
Tarih : 16.12.2024

10/2174

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ataması yapılmayan öğretmenlerin yaşadıkları çok boyutlu sorunların ortaya konularak, bu sorunların çözümüne yönelik alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederim.

Kamuran TANHAN
Mardin Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye eğitim sisteminin köklü sorunları, 22 yıllık AKP hükümetleri döneminde giderek daha fazla derinleşerek büyümeye devam etmiştir. Siyasal iktidarın elinde adeta yapboz tahtasına dönüşen eğitim sistemi, yıllardır benimsenen piyasa merkezli, rekabetçi ve sınav esaslı eğitim politikaları sonucunda tam bir sorun yumağı haline gelmiştir.

Öğretmenlik mesleği; eğitim süreçleri, atanma sorunları, çalışma koşulları, iş güvencesi açısından yaşanan kaygılar, yetersiz maaşlar nedeniyle itibarsızlaştırılmış, değersiz hale getirilmiştir.

15 Temmuz 2016 sonrasında öğretmen atamalarında mülakatlar benimsenerek, öğretmen istihdamı sadece sözleşmeli olarak yapılmaya başlanmıştır. 10 Ekim 2024 tarihinde TBMM’de kabul edilerek yasalaşan Öğretmenlik Meslek Kanunu (ÖMK), mülakat sınavlarıyla kayırmacılığı beraberinde getirdiği, kurulacak ‘Eğitim Akademileri’ üzerinden AKP kadrolarını yetiştirmeyi hedeflediği, eşit işe eşit ücret ilkesini ortadan kaldırdığı, özlük haklarını zayıflattığı, ayrımcılığı ve eşitsizliği derinleştirdiği, eğitim emekçilerinin kazanılmış haklarını ortadan kaldırdığı gerekçesiyle yoğun eleştiri ve tartışmalara sahne olmuştur.

Türkiye’de atanmayı bekleyen öğretmen adayı sayısının 500 bin ile 700 bin arasında olduğu tahmin edilmektedir. Bu sayının kesin olarak bilinmesi için Milli Eğitim Bakanlığı (MEB)’nin resmi bir açıklama yapması gerekmektedir. MEB’e bağlı okullarda ciddi boyutlarda öğretmen açığı olmasına rağmen, yeterince atama yapılmaması nedeniyle KPSS’ye giren her 100 öğretmenden ortalama 17’sinin ataması yapılmış, geriye kalan 83 işsiz öğretmen ya tekrar sınava girmek ya da başka alanlarda çalışmak zorunda bırakılmıştır.

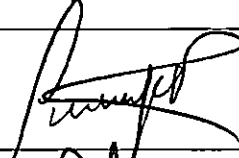
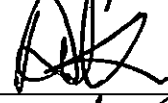
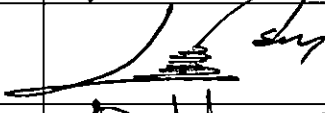
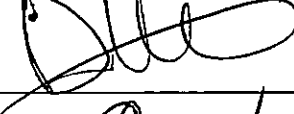
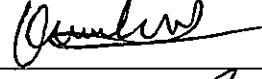
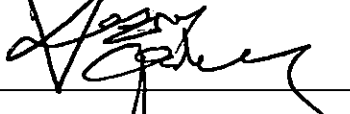
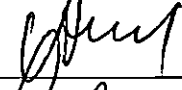
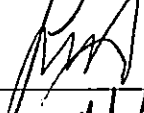
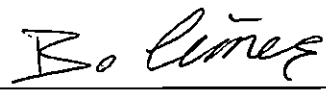
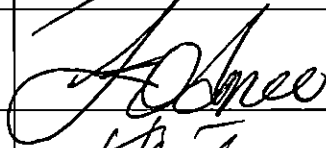
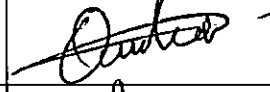
Öğretmen atamalarında temel sorun, toplumun hemen her kesimi tarafından ‘siyasi torpil’ ve ‘kayırmacılık’ olarak algılanan mülakat sınavı ile sınırlı değildir. Siyasi iktidarın bir süredir kamu istihdamında benimsemiş olduğu güvencesiz/sözleşmeli istihdam uygulamalarının yaygınlaşması, ‘güvenlik soruşturması’ adı altında yapılan siyasi fişlemeler, özellikle farklı kimlik, mezheplere mensup ve/veya iktidara eleştirel ve muhalif olanlara yönelik olarak benimsenen ayrımcı tutumların sürdürülmesi halinde yapılacak atamaların liyakate göre değil, iktidara ‘sadakat’e göre yapılması yaşanan haksızlıkların artarak süreceğini göstermektedir.

Ataması yapılmayan öğretmen sorunu siyasal iktidar eliyle kronik hale getirilmiştir. Bu öğretmenler sermaye tarafından ucuz işgücü haline getirilmiştir. Ataması yapılmadığı için zaten ciddi boyutlarda travma yaşanan öğretmenlere dayatılan çalışma koşulları da insanlık dışıdır. Ücretleri düşürülen, çalışma koşulları güvencesiz hale getirilen ve açlığa ve yoksulluğu mahkum edilen öğretmenlerin yaşadığı çoklu sorunlar intihar vakalarına da sebebiyet vermektedir.

Son olarak 12 Aralık 2024 tarihinde Mardin'in Dêrik ilçesinin Kale Mahallesi'nde yaşayan ve ataması yapılmadığı için sorunlar yaşayan 28 yaşındaki matematik öğretmeni Serhat Önel intihar ederek yaşamına son vermiştir. 27 Kasım günü uzun süredir atama bekleyen 37 yaşındaki resim öğretmeni Ömer Şahin çalıştığı Kırşehir Halk Eğitim Müdürlüğü'nde tasarruf tedbirleri sebebiyle kursların kapatılması üzerine işsiz kaldığı için bunalıma girip intihar etmişti. 22 Ekim'de ise Bursa'nın Orhaneli ilçesinde yaşayan, 6 yıldır atama bekleyen ve işsizlik nedeniyle bunalımda olduğu öğrenilen 30 yaşındaki matematik öğretmeni Hakan Durgut intihar ederek yaşamına son vermişti. Eğitim sendikalarının yaptığı açıklamalara göre ataması yapılmadığı için intihar eden öğretmen sayısı 100'ü aşmıştır.

Türkiye'de öğretmenler başta atanamama olmak üzere, güvencesiz sözleşmeli istihdamın sebebiyet verdiği çalışma koşulları, yoksulluk, örgütsüzlük, itibarsızlaştırma, her türden şiddete maruz kalma, ihraçlar gibi çok çeşitli ve giderek derinleşen sorunlarla karşı karşıyadırlar. Ataması yapılmadığı için ciddi boyutlarda travma yaşanan öğretmenler ya işsiz kalmakta ya da başka alanlarda çalışmak zorunda bırakılmaktadırlar. Ataması yapılmayan öğretmenlerin bir kısmı yaşadıkları çok boyutlu sorunlara daha fazla dayanamadığı için intihar ederek yaşamına son vermektedir.

Ataması yapılmayan öğretmenlerin yaşadıkları çok boyutlu sorunların ortaya konularak, bu sorunların çözümüne yönelik alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması elzemdir.

1	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	
16	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
17	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	